

כל הפתרונות הנכונים נמצאים בתורה – רק שצריך לחפש היטב

1. **משנה כב** - בן בג בג אומר, הפך בה והפך בה, דכלא בה. ובה תסזי, וסיב ובלה בה, ומנה לא תזוע, שאין לך מדה טובה הימנה.
2. **ברטנורא** - הפוך בה והפוך בה – בתורה. דכולה בה - שהכל תמצא בה: וסיב ובלה בה - גם עד זקנה ושיבה לא תעזבנה: ומינה לא תזוע - שלא תאמר למדתי חכמת ישראל אלך ואלמוד חכמת יונית, שאין מותר ללמוד חכמת יונית אלא במקום שאסור להרהר בדברי תורה, כגון בבית המרחץ או בבית הכסא. ששאלו את ר' יהושע מהו ללמד אדם את בנו חכמת יונית, אמר להם ילמדנו בשעה שאינו לא יום ולא לילה, דהא כתיב והגית בו יומם ולילה:
3. **לקוטי מוהר"ן קכא** - "אז אמרת הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי. לעשות רצונך וכו'" (תהלים מ, ח-ט)
4. **הכל הופך לטובה** - הרב קוק לקוטי הראיה - הרב נריה

הפוך בה והפוך בה, דכולא בה - הפך בה' בדרך צחות יש לבאר דגם בהפוך הדברים מתגלה הקדושה. הפוך בה - בתורה עצמה תהפוך את הרע לטוב, כי המאור שבה יחזיר למוטב, וגם הדברים הרעים יתהפכו לטוב, כי כך כח התורה להפוך מר למתוק וחושך לאור. דכולא בה - אחדות ההפכים תמצא אצל הנפש הכוללת, וגם מה שנראה הפוך ומנוגד עתה לטוב, יוכל להכלל כי יתהפך סוף סוף לטוב, אלא שצריך זהירות בזה, ולא כל אחד יוכל להתעסק ברע להפכו לטוב. והעיקר לאחוז בלימוד התורה ובצדיקי עליון בעלי הנשמה הכללית כאלה, היודעים דרך זו. מרן הראי"ה קוק זצ"ל היה גילוי מיוחד בדורנו, בעל נשמה עליונה וכללית חובקת עולם. ומפי אחד מזקני חסידי "זעוויל" שמעתי שסיפר בשם האדמו"ר הגה"ק רבי שלמה'ה זצ"ל מזעוויל, שאמר כי שנים רבות לא ירדה לעולם נשמה עליונה כזו כמו של מרן הרב קוק.

ברוחו פי שניים מכל חכמי דורו ראה לפנימיות הדור עמוק עמוק, וידע את נתיבו, מאין ולאין, והוא היחיד שחזה וראה את כל המהלך האחרון של תקופת התחייה הלאומית החילונית והדתית. בכח הנשמתי העצום שהיה בו, היה חולל מהפכה רוחנית בקרב הדור הצעיר, ואלמלא הפריעוהו "קנאים" חסרי דעת, היה יכול לקרב את הדור כולו ולהעלותו מדרגה אחר מדרגה לתשובה שלמה. וכמו שהעיד עליו תלמידו הנאמן מרן הגרי"מ חרל"פ זצ"ל שחזה זאת במו עיניו בעת מסע התשובה שעשו רבני ארץ-ישראל (בראשות מרן הרב זצ"ל והגה"צ הגרי"ח זוננפלד זצ"ל), שהפך את לבם של קבוצות שלמות לתשובה שלמה בתיקון ארחות חייהם בפועל, בהכשרת המטבח ובניית מקוואות ותלמודי תורה.

אצל מרן הרב זצ"ל בעל הנשמה הכוללת היתה אחדות ההפכים עניין אידיאלי, למצוא את מקומו ועניינו של כל דבר, שאין לך דבר שאין לו מקום, ואין לך אדם שאין לו שעה, ורק בעל הנשמה הכוללת ימצא, מתוך גישה כזו יכל הוא לחולל את המהפכה הרוחנית, שאותותיה רואים היום בניצני תשובה יחידים, ועם הזמן תתהפך לתשובת ההמון, תשובה מאהבה.

5. הכל הופך לטובה - ליקוטי עצות - על כן אהובי, אחי, אתה המעין, נפשי ולבבי, חזק ואמץ מאד ובטח בה', כי לא יעזב אותך. כי כל מה שעובר עליך, הכל לטובתך, ותסמך על רחמיו המרובים בלי שעור, כי השם יתברך גדול מאד ולגדולתו אין חקר. ויש ענין שמתהפך הכל לטובה וזדונות נתהפכין לזכויות רק חזק ואמץ

6. אחדות הפכים - אגרות הראיה

דכולא בה

הכל בה, הוא הכלל הכולל את כל צדדי המציאות, ואין ההפכים נעדרים, כי הכלל כולל גם את ההפכים, והם ביטוי וגילוי של נושא אחד, כל אחד מזוית שונה. והיטב ביאר זאת מרן הראי"ה קוק זצ"ל באחת מאגרותיו:

"ואתפלא, שעל מה שכתבתי בענין אחדות ההפכים, משיב כבודו עלי מהדבר הידוע שאין לשני הפכים שיהיו בנושא אחד. ותמיהני, וכי לזו אנו צריכים, הלא עיקר הצד של חידוש שבדברי הוא, מה שמצב המחשבה העליונה, הסוקרת את עמקם של דברים, אין במציאות כלל הפכים, וכל מקום שיש הפכים יש שם בודאי איזה תנאי נעלם, שכשיתפרש נמצא ששני המשפטים, שנראו במבטא ובציוור הפכים, שאחד מהם הוא בנוי על צד אחד מהמשפט והשני על צד אחר, ונמצא שע"י שני ההפכים יחדיו אנו רואים את המשפט משני צדדיו, ונמצא שאין כאן הפכים בדרך החלט, ומצדם אין כאן נושא אחד, כיון שהיחושים של הנושא הם שונים".

(אגרות הראיה ח"א עמ' קלג)